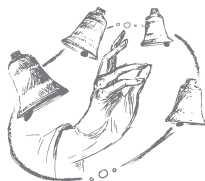

ПРЕПОДОБНИ ОРФИРИЙ ПРОРОКЪТ

СВИДЕТЕЛЬСТВА

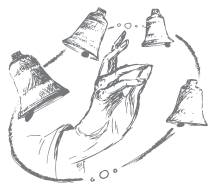
I
ТОМ

БИБЛИОТЕКА
• СЪВРЕМЕННИ СВИДЕТЕЛИ •

ЗОГРАФСКИ МАНАСТИР

БИБЛИОТЕКА
• СЪВРЕМЕННИ СВИДЕТЕЛИ •

ЗОГРАФСКИ МАНАСТИР

В Зографската издателска поредица
• Библиотека Съвременни свидетели •
се публикуват текстове на наши
съвременници, които със слово и живот
свидетелстват за неизменното и вечно
ново предание на Христовата Църква

© Зографска света обител

© Фондация „Наследство на Зографската света обител“

Превод от гръцки език: Александър Смочевски

Редакция: Иеромонах Атанасий Зографски

Графично оформление: Милена Вълнарова

<http://zografnasledstvo.com>

e-mail: zograf.nasledstvo@gmail.com

Заглавие на оригинала: Ὁσῖος Πορφύριος ὁ Προφήτης. Μαρτυρίες, τ. Α΄

Гръцки издател: Килия на светите Теодор Тирон и Теодор Стратилат,
Карея, Света Гора

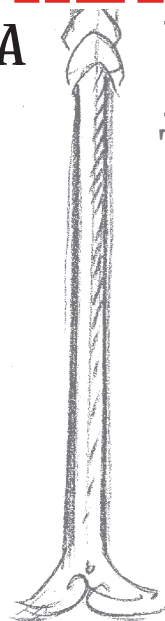
ISBN: 978-954-770-479-4

ПРЕПОДОБНИ ОРФИРИЙ ПРОРОКЪТ

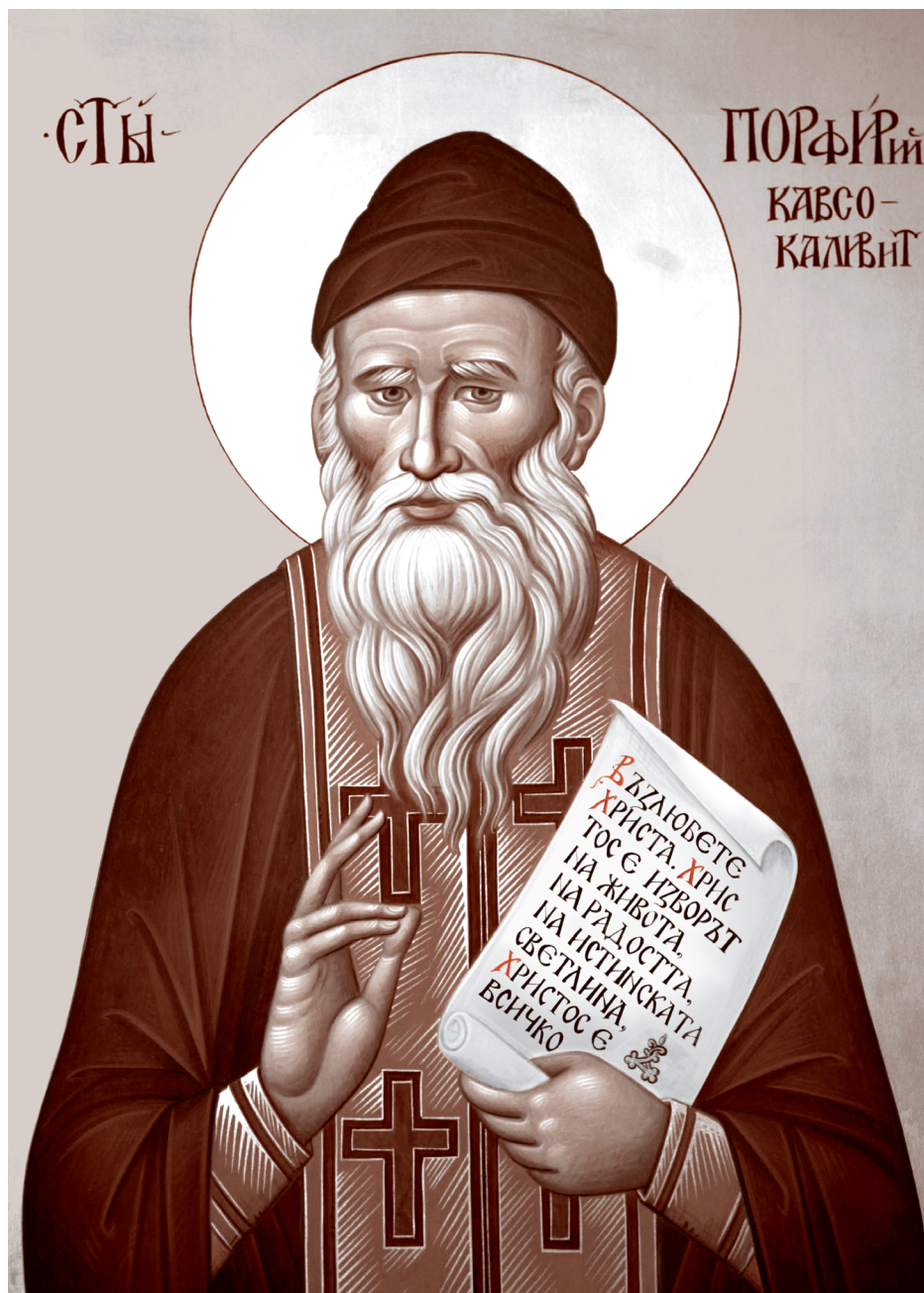
СВИДЕТЕЛСТВА

I
ТОМ

Зографски манастир
• Света Гора •

2023

Помени Господи рабите Си: Георги, Борис, Петър, Валентин, Иво и Благой

Тропарь,

Гласъ ѿ. Подобенъ: Говезначальное слово:

Ѽ любве всебѣтѣа • оуѣзвленъ истиннѡ, • ѡнде съ
дѣтства въ пѣстыни • и тѣ въ смиренїи живѣ, •
преестѣственныхъ дарѡвъ ѡнѡдѣ исполнисѣ; • сїхъ
возвращаѣа всетворцѣ, • мнѡгимъ людемъ послѣжѣ, •
Порфѣріе, тѣмъ и нынѣ • вси єдино да вѣдѣтъ въ
дѣстѣ • всегда Владыкѣ оумолаещи.

Кондакъ, гласъ ѿ. Подобенъ: Возвращенной:

Христѡсъ да вѣдѣтъ наше крайнее желанїе, • къ любви
Господнѣи да влечемсѣ ненасытнѡ вси – призываѣа
єси, Порфѣріе, велегласнѡ; • пламенѣа самъ
божественнымъ раченїемъ, • подаваѣше людемъ радость
неказаннѣю, • тѣмъ зовемъ ти: • свѣше радость и
намъ подаждь.

ПРЕДГОВОР

За нашето поколение преподобният богоносец и чудотворец Порфирий Кавсокаливит, ктитор на светата обител „Преображение Господне“ в Милеси, беше велика утринна звезда и пророк, чрез когото още веднъж се потвърди присъствието на Светия Дух и в съвременната епоха.

Изобилието на добродетелите му, светият му живот и богатите и велики неговии дарове (на прозорливост, проникателност, пророчество, изцеление и пр.) го превърнаха във всесветъл фар, който ще показва пътя и на следващите поколения. Дарованията му – в цялата им съвкупност – го следват в продължение на 70 години до края на земния му живот и ни уверяват в това, че той е храм на Светия Дух.

Множеството свидетелства за неговия голям пророчески дар разкриват общението на преподобния с Бога. Беше се превърнал в Христов приятел. Той имаше непосредствено познание за Христа и затова можеше да открива Неговата воля за бъдещите събития, които за всички нас са непознати, тъмни и загадъчни. Няма съмнение, че светията беше преминал бързо през етапа на очистването и беше достигнал до просвещението, а и до обожението (богочовечеството) и съвършенството.

Той в голяма степен живееше божествената благодат и вдъхновен от Светия Дух „изтичваше“ в бъдещето и предричаше отговорно идещото, за да съгражда в Христа човешките души. От първите години на духовното му служение хората го наричаха „отец-пророк“.

Пророци не е имало само във Ветхия Завет, но и в Новия. Понятието „пророк“ се приписва и на апостолите, и на отците от Новия Завет.

Преподобни Порфирий почина на 2 декември 1991 г. (по нов стил), на празника на свети пророк Авакум, или на 19 ноември (спо-

ред светогорския календар), в деня на свети пророк Авдий. И той, подобно на пророк, празнува малко преди Рождество Христово.¹

Свети Порфирий постоянно говореше с божествена любов почти изключително и само за Христа. Учението му е Христоцентрично. Със свои собствени думи той определяше как трябва да стоим пред Христа: Христос е възлюбеният, Той е нашият приятел, Той е нашият брат.²

Боговедец и боговдъхновен, преподобни Профирий имаше свръхестествени дарования. Пренасяше се във времето и пространството, като преодоляваше всички природни закони. Движеше се вън от пространствените и времеви ограничения, преодолявайки всички физически препятствия.

Без да се смущава от разстоянията, той се пренасяше на другия край на планетата, в дълбините на морето, в земните недра, в небесния хаос, в безкрайната космическа шир... Навсякъде! И виждаше всичко!³

Също така пред него се разгръщаха минало, настояще и бъдеще. Ходеше векове назад, във времето на Христа, и преживяваше божествените събития. Преживяваше тайни, които никога не разкри. Виждаше историята на дадено място, на даден манастир, на даден предмет. Виждаше сцени, които са се разигравали преди векове. Виждаше миналото на един човек от детските му години и бъдещето му, дори до смъртта му. За преподобния нямаше прегради. Всичко беше известно, защото го известяваше Сам премъдрият, всемогъщ и всезнаещ Бог.

¹ Църквата е поставила преди Рождество Христово дните, в които се чества паметта на повечето пророци, главно защото те са пророчествали за идването на Месията, за Въплъщението на Божието Слово.

² „Христос е всичко“ (магнетофонен запис), манастир „Преображение Господне“, 2013 г.

³ През 1988 г., в 3 часа по обяд, в един отдалечен параклис светията между другото казва и следното, което било записано без негово знание: „... когато Христос отиде при човека, когато влезе в душата, душата се изменя. Живее навред, живее по звездите, живее в духовния свят, живее в хаоса, живее във вселената, живее... Не искам да насилвам себе си. Но много пъти преживявам това с Божията благодат, без да говоря. Не ми е позволено. Е! Което ми се позволи – казвам го, но не мога винаги да говоря. („Христос е всичко“, изд. Света обител „Преображение Господне“).

Преподобният изследваше и измерваше дълбините на земята, но и на човешката душа. Откриваше подземните извори, древните гробове и всяко невидимо и скрито нещо под повърхността на земята.

Същевременно той виждаше най-скришните помисли, тайните и непознати страсти, безпокойствата, объркаността и толкова още неща във всяка притеснена и измъчена душа.

Извършваше рентгеноскопия и рентгенография на душата и на тялото, на духа и на материята, с точна и безпогрешна диагноза. Виждаше и изследваше вътрешността на човешкото тяло с по-голяма точност от тази на най-съвременните медицински уреди. Молитвата му имаше огромна сила. Преподобният докосваше и лекуваше, прекръстваше от разстояние и изцеляваше, благославяше и благословението му се събдяваше. Като добър пастир променяше човешките души и ги довеждаше до покаяние, за да ги упъти към Христа. Изричаше малко думи, запалваше божествения пламък в човешките сърца. Не обвиняваше и не разобличаваше. Подбуждаше тайно, вдъхновяваше, подтикваше към божествената любов.

Целият житейски път на светията предизвиква удивление у всеки, който го изучава, защото той ще срещне редки съчетания и красиви противоречия, в които в крайна сметка се заключават Божието величие и слава.

От малко дете светията се труди. Баща му отсъства, бидейки работник в Америка. Поради бедността и преди да успее да се насити на семейния уют, на нежността и на отеческата любов, майка му го изпраща едва 7 – 8-годишен да работи в каменовъглена мина, а след това по дюкяни, далеч от дома. Животът му започва с големи трудности, но малкият Евангелос никога не се оплаква от това. Вместо това благодари на Бога и Го слави.

Прочита, сричайки, житието на свети Иоан Колибар и у него веднага се ражда копнежът по монашество. Не знае що е монашество, що е манастир. Едно малко семе попада в плодосното му сърце и веднага покълва, вкоренява се и дава плод.

От 16-годишна възраст божествената благодат го посещава и му дава редки дарования. На едно такова малко дете са дадени толкова много и големи дарования, каквито други подвижници не успяват да получат въпреки всичките си изнурителни и многолетни духовни подвизи. Мнозинството от децата на негова възраст живее безгрижно, импулсивно, под грижата и закрилата на своите родители. Младият монах Никита⁴ обаче се устремява към Светлината, към Истината, към Живота и толкова много благоуважа на премъдрия Бог, че Той го намира зрял и достоен да понесе отговорността на тези редки дарования без да получи вреда и винаги в полза на Църквата.

Свещецът посещава само първи прогимназиален клас, но не научава нищо, тъй като учителят бил болен. Сричайки сам, докато пасе овцете, той се научава да чете. Нищо повече. Бил е беден, незначителен, необразован, наивен и срамежлив, както сам казва. Кой би очаквал, че това дете с малкото училищни уроци, ще стане най-известният, най-умният и най-мъдър от всички? Кой би очаквал, че учени, които са посветили живота си на образованието и мъдростта на тоя свят, ще изглеждат незначителни пред бедния и необразован Порфирий? Свещецът можеше да говори по специализирани научни въпроси и на всички езици. Както казва апостол Павел: *Всичко е голо и открито за очите на Оногова, пред Когото ние ще отговаряме* (Евр. 4:13.).

Свещецът не пренебрегваше ученето. Напротив, проявяваше интерес към всички науки. Но мъдростта му беше дар на Всеведеца Бог. Онзи, който е вдъхновен от Светия Дух,

⁴ Това е първото име на светията, което той получава, след като приема монашество.

той има и Божието всезнание. Някой го бе попитал: „Всичко ли виждате, дядо?“, а той отговори: „И да не виждам нещо, прекръствам се и казвам: Просвети ме, Христе мой, да видя и аз. И го виждам“.⁵ Също така казваше: „Коемо ви казвам, то е от Светия Дух. Ако нямам богатства, не говоря“.

Във всекидневието си не се отличавахе нито с красноречие, нито с реторически способности. Говореше естествено, непринудено, просто, свободно и неподправено, като необразованите рибари – апостолите.

Имаше дар слово и дар на богословие. Беше се превърнал в ръководител, съветник, учител и истински пастир за хиляди души, богати и бедни, известни и неизвестни, образовани и необразовани. Както казва апостол Павел: *Бог избра онова, що е безумно на тоя свят, за да посрами мъдрите; Бог избра онова, що е слабо на тоя свят, за да посрами силните* (Кор. 1:27).

Свинецът не беше избрал светския аристократизъм. Нямаше маниерите и външните форми на аристократите. Не беше формалист в поведението си. Не следваше установени образци. Не беше пример за възпитаност. Обръщаше се към своите събеседници с изразите „бре“ и „море“. Ставаше ясно, че го прави, за да създаде атмосфера на близост.⁶

Не оставаше прикован към формата, но търсеше същността: да помага на душите. Когато казваше „море“, все едно казваше „добри човече“. Той беше най-истинският и най-автентичен благородник. По общо мнение той беше преблаг и добродушен. Почиташе и обичаше всички – праведници и грешници – с най-истинската истинна и жертвена любов. Имаше поетична душа. Имаше свята чувствителност, свято смирение и съвършена любов. Не се правеше на добър, добродетелен и свят – той беше свят.

⁵ Свидетелство на г-н Емануил Капетанакис в настоящата книга.

⁶ Архим. Анания Кустенис. Слова за свети Порфирий, изд. „Κύπρη“, 2015, с. 36.

Поради своята голяма чистота светецът привлечаше Божията благодат. Този толкова непорочен, безукорен и чист калугер на 34-годишна възраст, *построи килията си в центъра на разтаението и съкриши примките на бесовете*,⁷ като упътваше грешниците по пътя на спасението.

В продължение на 33 години общуваше с хора от подземния свят – с блудници и сводници, с безнравствени и крадци, с развратени хора и магьосници, но грехът ни най-малко не се докосна до него. Никого не осъждаше. Единствено ги обичаше – обичаше ги в Христа и им помагаше. Веднъж бе казал: „Идват понякога при мене момчета и момичета. Горките деца, какво ли не са вършили, всички плътски грехове са извършили, но аз ги обичам“.⁸ Не се отвърщаваше от грешника. Отвърщаваше се от греха.

Светецът беше едно благоуханно бяло цвете из мръсните улици на „Омония“⁹. От безмълвието на Света Гора той дойде сред глъчката на Атина и от пустинята на Кавсокаливия в многолюдната „Омония“. Дойде от свято място в греховно място. Дойде в сърцето, в центъра на Гърция – в Атина. Дойде в сърцето, в центъра на Атина – на площад „Омония“. И дойде в сърцето на XX век. Мечтата му беше да изчезне, да живее в неизвестност, а Премъдрият Бог, Който го беше оценил като напълно достоен, го изкара на повърхността, направи го всеизвестен по цялата вселена.¹⁰

Като един нов съвременен многострадални Иов (праведник и пророк), той прояви невероятно търпение и понесе безропотно множество мъчителни болести. Никога не се молеше за своите болести. Срамуваше се поради любочестието си, тъй като

⁷ Из тропара на свети Иоан Колибар.

⁸ Γιαννιτσιώτης Γ. Κοντὰ στὸν Γ. Πορφύριον. 2006, σ. 354.

⁹ „Омония“ е името на централен площад в гръцката столица Атина, символ на несигурност, престъпност и нравствена развала. – Б. пр.

¹⁰ Не е случайно, че приемаше телефонни обаждания от всички земни краища: Тихия океан, Африка, Америка, Англия, Карибите и пр.

чувстваше голяма признателност към Бога. Но най-вече гледаше на тях като на дарове на Божията любов. Казваше на другите: „Не се молете да станат добре. Молете се да станат добър“.¹¹

Макар да изпитваше ужасни болки, не преставаше да приема и да утешава хората. Въпреки че светото му тяло страдаше, страдаше и светата му душа, като гледаше измъчените от греха човешки души. Страдаше (телесно) и обичаше. Обичаше и страдаше (душевно). Казваше: „Който иска да стане християнин, нека първо да стане поет. Това е! Трябва да страдаш. Да обичаш и да страдаш. Да страдаш за този, когото обичаш. Любовта страда за възлюбения“.

Този, който от малко дете отдаде всичко на Бога, вярваше, че не Го обича, колкото би трябвало. Този, който вършеше „чудеса и личби“, обмисляше какво ще отговори на Христа в деня на Съда. Като истински смирен Божи раб той избра и смирена смърт. Беше толкова смирен и затова беше толкова божествено красив и велик.

Като земен ангел дойде от висините, от Атон и даруваше с отворени шепи благословението си, посланието на Христовата любов. Завърши един светъл път и отпътува отново към небесното си отечество. Там, където винаги беше един от небожителите...

Бихме искали да изразим множеството и горещи наши благодарности към онези, които ни предоставиха с голямо желание своите лични свидетелства, които представляват и решаващо събитие в техния живот. Ставайки съобщници на техните лични преживявания, ние усиляваме вярата си, поучаваме се и получаваме един жив, съвременен пример на святост.

Също така благодарим горещо на всички, които подпомогнаха морално и материално завършването и издаването на тази книга.

¹¹ Архим. Анания Кустенис. Слова за свети Порфирий, изд. „Кипр“, 2015, с. 117.

Свети Порфирий да благославя винаги онези, които призовават застъпничеството му, да ни ръководи по пътя на спасението и да излива богато благодатта си върху всички нас. Амин.

Свещена килия „Свети Теодор Тирон
и свети Теодор Стратилат“
Карей, Света Гора

„Отдаването на Христа носи радост.
Притеснението е признак, че не доверяваме живота си на Христа.“

I. СВИДЕТЕЛСТВА ПРИЖИВЕ

1. „ДА ПАЗИТЕ ПРАВАТА ВЯРА, ЗАЩОТО ИДВАТ ТРУДНИ ВРЕМЕНА“

Свидетелство на иеромонах Продром, старец на свещената килия „Благовещение Богородично“, Симонопетра, Света Гора

Осъждането

Запознах се със свети Порфирий през 1980 г. Запознахме се, когато беше в един фургон, разположен върху циментови блокове в Милеси, приблизително на мястото, където сега се намира манастирът.

Посещавах го доста често и, разбира се, всеки път получавах нещо от светеца. Понякога чувствах силно това нещо – различното, духовното, което получавах, а друг път наблюдавах неговия дар на разсъдителност и прозорливост.

Това, което си спомням от първото ми посещение, е следното. Беше във фургона и отивах към него, бях на неголямо разстояние. Беше се събрал много народ. Народ, който чакаше да види стареца, но у никого от хората не се виждаше да има благочестие. Бяха жени и мъже. Някои пушеха, а жените бяха облечени неприлично и вътре у мене се породиха помисли на тази тема. Помислих си: „Но какво търсят сега тези тук? Какво искат тези хора от един свят човек?“.

По едно време излезе сестрата на светеца, Порфирия, и въпреки че бях отишъл последен от групата, ми каза: „Отче Херувиме, елате, старецът Ви вика“. Отивам вътре и седям. Там за пръв път почувствах толкова осезаемо неговия дар, понеже никой не ме познаваше. Влязох в килията му и вместо, както очаквах, да ме посрещне с добро, понеже за пръв път ме виждаше, той ме смъмри и ми каза: „Добре, тези хора, които са тук, те имат нужда! Кой ще им обърне внимание? Съблазни се, защото външно изглеждат така, защото са на тоя хал ли? Трябва да

се докоснеш до тях... И тук има такива добри души!!!“. Тези последни думи ги каза с голямо натъртване и така съблазнита си отиде от мене. Защо? Защото ме повика по име чрез сестра си. „Отец Херувим“, каза тя. Не каза просто: „отец“. Назова ме по име и вероятно светията ѝ го бе казал, тъй като единственият, който беше облечен с расо бях аз. Също така беше осведомен за моите помисли.

„И какво от това?“

Имах и един друг случай във фургона. Отидох веднъж с един светогорски игумен, който искаше да посети стареца, но аз бях този, който го насърчаваше и затова отидохме заедно. Светецът беше в своята градина горе на хълмчето, където ашладисваше дивите круши. Беше препасан с въже през пояса, имаше и едно ножче и ашладисваше.

Затичах се аз пред игумена, направих поклон, тъй като го познавах, а и той вече ме познаваше, и му казах:

- Дядо, благословете.
- Бог да благослови... – ми отговори и ме погледна набързо.
- Старецът е игумен на еди-кой си манастир.
- И какво от това?

И продължи да ашладисва дивите круши. Тоест правеше се сякаш не го интересува, а аз го почувствах като пренебрежение. Почувствах се неприятно, тъй като аз бях този, който бе довел игумена там. По някое време старецът приключи с гървото и след като се поздравихме, ни каза: „Елате, отиваме да седнем вътре в килията, да си поговорим на спокойствие“. Действително седнахме и започна да говори на игумена по един личен негов въпрос за съдилищата, по които ходеше заради родителите на някакви монаси. Започна да му преразказва целия случай и кои му бяха помогнали и кои не му бяха помогнали. Каза му: „На еди-коя си дата, когато бяхте в съда в еди-кой си град, ви помогна този и този, а не този, който смяташ ти...“ и т.н.

По-късно игуменът изрази своето голямо недоумение, казвайки ми: „Но откъде го знае това? Как така ми каза всички тези неща?“. Игуменът си тръгна много успокоен и с голяма полза, тъй като доста време поговорихме, а свети Порфирий му разкри много неща. Това беше вторият път, когато виждах явно дара му – за него нямаше нищо неизвестно.

Книгата на покаянието

Друг път – нека пак да спомена за фургона – бях отишъл при светията заедно с един мирянин от Атина. Светецът ме дръпна насаме и ме попита нещо неочаквано:

– Я ми кажи, кой е ирмосът на шестата песен на еди-кой си глас?

Не си спомням за кой глас ме попита, за четвърти или за осми, но му отговорих:

– Не знам, дядо.

– Не знаеш!!!

И продължи така силно и уж ядосано:

– Ти си и певец... Как не знаеш? Това е еди-кой си ирмос.

И започна да казва не само ирмоса на шестата песен, но след това и тропарите от шестата песен. Аз го слушах и недоумявах, а той накрая добави:

– Октоихът, тъй като той е книгата на покаянието, трябва да го знаем наизуст, да знаем... всичко.

За мене обаче това беше отговор на един помисъл, който имах. Светецът не го каза случайно. Понеже четем през цялата година Октоиха, с изключение на периода на Триода¹², ми изглеждаше досадно и имах този помисъл, че той е една уморителна книга. Светецът отговори на помисъла ми, че ще трябва да научим наизуст целия Октоих. „Той е книга на книгите, книгата на покаянието“, ми казваше.

¹² Т.е. периодът от началото на Великия пост до Неделя на всички светии, когато се чете съответно постният Триод и Пентикостарът.

„... ангел е“

Веднъж се намирах в Атина по манастирски дела. Малко преди това се беше случила една злополука, при която почина светогорски монах. Бях отишъл в бижутерския магазин на Х. Папарубас, в центъра на Атина, защото знаех, че магазинерът поддържа връзка със свети Порфирий и го помолих да се обадим по телефона в Милеси. Искях да изпрося молитвите му за монаха, който почина – той беше едва 22-годишен.

Беше почти обедно време и светецът вдигна слушалката. Преди да успея да заговоря, ми каза:

– Отец Сисой е ангел...! Той си замина с послушание. Не го мислете и не съжалявайте. Той е в Божиите ръце.

Аз онемях, не го очаквах. След малко ми каза:

– Хайде, кажи,... какво искаш?

– Дядо, исках да се помолите за този монах.

– Няма нужда той от молитви.

Страшно нещо е да имаш едно такова свидетелство от един свят човек. Не ти остава никакво съмнение.

Също така друг път говорехме за родителите ми, понеже сме трима братя монаси, и светецът ми каза: „Големият ти брат е взел всички добри качества от баща ти“. И ми разказа за характера на баща ми. Действително, големият ми брат като характер е пълно копие на баща ми. Тъй като баща ми беше много благочестив и ходеше по разни манастири, помислих си да не би да ми е убягнало и да е идвал и тук, при светеца, когато аз съм бил на Света Гора. Затова го попитах:

– Дядо, познавате ли баща ми?

– Но какво е това, което питаш? Разбира се, че го познавам.

– Идвал е тук и сте го виждали ли?

– А-а-а..., не знам дали е идвал.

И така ми направи впечатление, че по някакъв друг свой начин той познаваше толкова добре баща ми.

„Внимавай, ще бъдеш нападат“

Блаженопочившият игумен на светата обител „Параклит“ отец Херувим беше първият ми старец и често ме питаше:

– Нямах ли помисли? Нямах ли изкушения?

– Не, дядо, нямам.

– Може би си мислиш за твоите близки?

– Не, дядо.

– Внимавай, изкушенията ще дойдат, няма как, някога ще дойдат и изкушения. Сега е време на мир, затова внимавай за трудните дни, които ще дойдат.

Един ден свети Порфирий ми каза: „Ще преминеш през много трудности, твърде много ще бъдеш изпитан, но да знаеш, накрая става според Божията воля“.

Свинецът ми откри неща, които се сбъднаха след 25 години монашески живот. Спомням си, че ми казваше: „Внимавай, ще бъдеш нападат...“, но тогава монашеският ми живот беше като спокойна вода без никакви изкушения. Тогава не отдавах особено значение на тези думи и когато по-късно те се сбъднаха, тогава си спомних думите му, че ще бъда нападат, че ще ми бъде трудно... и т.н. Наистина това се случи след около 25 години. Свинецът го беше предрекъл.

В Кавсокаливия

Когато го посещавах, всеки път ми разказваше по нещо и за Кавсокаливия, която толкова много обичаше.

Поставяше акцент върху темата за послушанието. Запазил се е в паметта ми един случай. Когато бил послушник, старците го изпратили да донесе от Великата лавра на гръб два чувала с кестени. Казваше ми: „Мъкнех двата чувала с кестени на рамо и преминах през сарата¹³ и беше като да носех листа, а не кестени“.

Също така ми разказа историята как за първи път самият той е разбрал, че Бог го е дарил с нещо особено – с дар на

¹³ Сара – пустинно място със скали и чакъл; опасно и трудно за преминаване.

прозорливост. Каза ми, че този дар не го има винаги. Разказа ми следното:

„Беше минало определеното време и не знаех дали трябва да прочета вечернята или не. Излязох навън и седнах там, на дувара и тогава „видях“ старците ми (макар те да не бяха там наяве) да седят на една скала и да казват наизуст вечернята. След като се върнах в килията, старецът ми рече:

– Никита,¹⁴ прочете ли вечернята? Какво направи?

– Да, но след като и вие я прочетохте. Седяхте там на скалите и казвахте думите на вечернята. „Видях“ ви, затова и аз отидох, та я прочетох.

Тогава старецът ми някак се поотдръпна и разбра, че у мене има нещо особено.

Старците ми ходеха по работа на някакви наши парчета земя и ме оставяха сам в килията. Имахме дебели прахасали книги на един рафт на високо. Беше „Добролюбие“-то и ми бяха заповядали нито една от тях да не отварям. Взимам аз една от книгите, за да я прочета – леле, каква книга било това! Ръкопис. Затварям я и я поставям на мястото ѝ.

Идва време за вечерня и ми казват: „Никита, прочети Деветия час. Отивам и гледам в книгата – страниците са бели! Не можех да прочета нищо, всичко пред мене е бяло! Не виждах буквите. На другия ден изповядах непослушанието си на по-възрастния ми старец и след това можех да чета отново нормално. Изпълних правилото, което ми наложиха и платих за непослушанието си“.

И светецът ми говореше за послушанието с такива похвални думи. Винаги ми казваше и нещо за Кавсокаливия и за строгите му старци, които толкова обичаше. И към двамата бе проявявал радостно послушание. Казваше: „Най-хубавите години от монашеския ми живот бяха там, в Кавсокаливия!“. Изрази и желанието си там да умре. Казваше: „Дано да ме удостои Бог да

¹⁴ Това е било първото име на светеца, когато станал монах.

оставя костите си там...“. И действително Бог изпълни и това негово желание.

За вярата

Ще спомена и за последното ми посещение. Тогава живееше в една манастирска килия по на север, която тогава строеше.

Отидох и го видях. Ръцете му бяха омотани с парцали и на окомото си имаше нещо като компрес. Паметта ми пази този образ. Казвам му:

– Дядо, върху какво трябва да внимавам?

Същевременно се допрях за малко до ръцете му, за да получа благословението му.

– Не, не е нужно...

– Дядо, върху какво трябва да внимавам в живота си?

– Това, което трябва повече да гледате вие, светогорците, това е въпросът за вярата. Да пазите вярата права и неизменена, тъй като идват трудни времена. Внимавайте върху вярата, особено вие, които сте на Света Гора. Светът вас гледа.

Това ми каза и то се запечата в ума ми. След това го попитах за едни мои познати монахини и за съжаление това, което ми каза тогава, сега след толкова години, се сбъдна! Каза ми: „Има много егоизъм... Няма да прокопсат“. И накрая, след 25 години, това сестринство в един женски манастир се разпадна.

Отец Даниил Гувалис

Двамата забележителни духовници, които заедно с отец Фотий Светогорец живееха по-близо от всички останали до светеца, бяха отец Даниил Гувалис и отец Христогул, изумен на светата обител „Симеон Нови Богослов“. Те благоговееха и обичаха твърде много светеца, а и светецът ги обичаше.

Отец Христогул беше ефимерий в Милеси и построи манастира си по съвета на свети Порфирий. При това го беше разположил точно там, където е била старата обител.